

примѣра. Ако обущата сѫ по-малко и за тѣхъ плащатъ много по скъпо отъ тѣхната стойностъ, то нѣкой отъ тѣхъ, които по-напрѣдъ сѫ работили нѣкога други занаятъ, ще са заловїжтъ за кундураджи-лъка и ще направїжтъ обуша по много отъ колкото е имало по-напрѣдъ. За това цѣната на обущата ще падне и ще намалява до тогава, до като не дойде до първото, т. е., то едно кило за единъ чифтъ обуща или до 2 руб. Наопако, ако цѣната на обущата е по-доло отъ тѣхната стойностъ, то нѣкой кундураджии като видїжтъ, че обущата нѣмкѣтъ цѣна, ще напуснатъ занаята си и ще са залови за нѣкой други или ще отидятъ въ нѣкой друго място.

Уголѣмяването и умаляванието на цѣната на стоките са случва постоянно; че инжъкъ и не може да бѫде: не е възможно, щото занаятчиите и селянете да изработватъ по-толкова стока, колкото трѣба. Безъ да говоримъ за разни злочестини: градъ, пожари, моръ на добитака и други, които ненадѣйно умаляватъ количеството на продуктите, нито занаятчията, нито земедѣлица не знае колко изработка негова сѫсѣдъ, и за това не може да си пресмѣтне, колко той трѣба да изработи, за да не остане претоваренъ. Нѣ, ако хората да бѣхъ си приготвили за зжлъ день запаси (*захире*) и ако да сѫбирахъ бѣлѣжки дѣ и по колко са изработватъ разни продукти, тогава можеше да са унищожи и непостоянството на цѣната; а до като това не стане, сѣко уголѣмяване или намаляване на количеството на продуктите срѣшо това, що е нужно, ще умалява или уголѣмява цѣната имъ.

IV.

До сега ний разглеждахми такова общество, въ което сѣкий работи за себе си, а сетнѣ си размѣнява работата. Но на-ли не е ввредъ така нарѣдено об-